

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUMILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmoud — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la „Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octombrie-Decembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese la ultima Septembrie 1884, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzi cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 4729 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterali din arhidieceasă.

S'a observat din partea acestui consistoriu, că unele comune bisericesti din acel tract protopresbiteral încă nu și-au procurat prescrierile condice scolare, promulgate prin cerculariu de aici ddo 29 Septembrie 1883 Nr. 3898 Scol., fără de cari controlarea frecventării scoalei și a progresului în învățământ, apoi compunerea esactă a datelor statistice scolare, nu e posibilă.

Drept aceea tit. Dta primesci însărcinarea a conscrie numai decât pe acele comune bisericesti, cari nice până acum nu și-au procurat preamintitele condice, și ale indatora ca în termen de 8 zile să așternă la oficiul protopresbiteral prețul condicelor, cari apoi tit. Dta le vei procura fără amânare, și le vei distribui spre imediate folosire.

Intemplându-se ca vre-una din comunele bisericesti să nu aibă la moment bani gata disponibili, vei indatora pre concerninta epitropie parochială, ca în termen de 14 zile să procure suma necesarie

pentru cumpărarea condicelor, și vei îngriji cu tot deadinsul ca această dispozițiune să se esecutive.

La tot casul acest consistoriu va insista la stricta controlare a frecventării scoalelor, și va pretinde dela organele scolare esacta împlinire a datorinței lor în acest merit. În special nu se va mai lua în considerare pe viitoriu aceea escusă, că comuna bisericescă nu a procurat condicele scolare și tipăriturile (blanchetele) de lipsă, ci se va procede cu toată rigoarea legii în contra acelor funcționari, cari nu și vor împlini datorința în ce privește ținerea în evidență a frecventării scoalei.

Cu deosebire primesci tit. Dta însărcinarea, ca conform ordinațiunei acestui consistoriu ddo 10 Noiembrie 1883 Nr. 4561 Scol. să așterni aici regulat și în modul prescrierii conspectele sumariice lunare despre absențiile nejustificate dela toate scoalele din acel tract. Având învățământul a se începe negreșit cu 1-a Octombrie în fie-care scoală populară din tract, tit. Dta cel mult până la 15 Noembrie vei așterne aici conspectul sumariic pe luna lui Octombrie, și vei urma astfel în toate lunile până la finea anului scolar. În contra directorilor locali și a învățătorilor, cari nu și vor așterne la timpul seu datele necesari pentru compunerea conspectelor sumariice, vei procede cu rigoare; ear în casuri de neglijență evidentă sau chiar renitență vei relaționa fără amânare acestui consistoriu, spre a se lua de aici măsurile disciplinari necesarie.

Din ședința consistoriului arhidiecezan ținută în Sibiu la 20 Septembrie 1884.

Nicolau Popea m. p.,

archimandrit și vicariu arhiepiscopesc.

Față de scorniturile tendențioase din „Gazeta Transilvaniei” și „Luminătorul” în cestiunea congresului nostru național bisericesc, susținem întru toate comunicatul nostru autentic din Nr. 109, despre a căruia adevăr credem că în curând se va convinge publicul și pe altă cale.

Onestitate diaristică.

În numărul 128 al „Tribunei” un pretins preot dela sat se ocupa din nou cu diariul nostru „Telegraful Român.”

Ca și fratele seu de meserie „Mai mulți preoți din tract” „preotul dela sate” încă și-a pus în cap a discreta diariul nostru, se înțelege tot pe calea

fratelui seu de meserie, cu însinuări malițioase și tendențioase.

Acest „preot dela sate” se pare a fi nu de religia noastră, și om cu totul strein de trecutul diariului nostru, căci el însinuă „Telegrafului Român” lucruri întemplate pe timpul, cand actualii bărbați dela „Tribuna” aveau în mâna lor soartea diariului „Telegraful Român” și prin el sēmănau discordiă și ură între oamenii bisericeii noastre, loveau cu tină în toți, despre cari credeau că judecă altcum și nu după cum acesti bărbați doriau să judece lumea.

Cele scrise la adresa „Telegrafului” sînt bērfete, cari nu mai prind nici la copii din scoală.

Ele nu sînt scrise de „preot dela sate”.

Mai puțin este acel preot credincios al bisericeii noastre ortodoxe.

S'a înființat adevă aici în Sibiu un diariu cu programă espressă de a lovi în „Telegraful Român” și prin el în arhierul bisericeii noastre.

Programa începe a se pune binisor în aplicare.

Caracteristic este că toate acestea se fac de după spatele preoției noastre dela sate. Mai întâi au urmat „Mai mulți preoți din tract” la Sibiu, acuma vine „Un preot dela sate” și bieții nostri preoți dela sate în nevinovăția sufletului lor se vor fi gēndind la povestea cu vulpea, care a mncat găina, și a uns apoi botul purcelului. Și aceasta numai pentru ochii lumii.

Bērfetele de până acuma sunt numai o parte a pogramei puse în lucrare.

Deci: înainte!!!

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Brașov, 23 Septembrie v. 1884. Domnule Redactor! E obicei — ba mai mult ca obicei — e datorie creștinească a se sērba aici ziua de sfânta Sofie, care este patroana scoalelor noastre centrale române. În cea dintâi Duminecă după ziua, în carea cade S. Sofia se face numita ceremonie scolară ca să nu se peardă o și de prelegeri. Astăzi au loc aceasta ceremonie a anului de față. Relevarea momentelor principali ale festivității din cestiune, cred că nu vor fi de puțină însemnătate, de oare ce între altele un interes mare — interesul cultural — este scopul final al aceleia. Eată dar punctele mai însemnate ale sērbătoreii noastre de ași.

După esortațiunea obicinuită în scoală, merg rēnd în rēnd toți elevii și elevele institutului la oara 9 a. m. la bi-

FOIȚA.

În feriile Paștilor.

(Amintiri de călătorie.)

(Urmare.)

Dar uitasem să ve spun ceva. Noi doi cari întreprinsesem excursiunea pân'aci n'am mai ședut călare, decând eram. Primirăm dar primele instrucțiuni dela ospitariul nostru Trică, (care era iscusit în d'ale călăritului) preumblândune în sus și jos în ogradă ca 3 herolți din veacul din mijloc, cu instructorul nostru în frunte. O oaie nu putea fi mai blândă ca aste dobitoace. Deci de sine se înțelege, că ajunsem degrabă a constata, că știm călări, fără a înțelege de unde atâta iscusință, când n'am ședut încă nici când călare. Pricina — vedeți DV. — erau caii și nu noi. O pășisem cu călăritul ca sērbul cu ungurește, îl înțelese pe acela, când i grăi în limba lui neaoșă (dar ticsită de slavonisme) și lovinduse peste frunte strigă: vai de mine, am îmbētrănit și numai acum vād, că știu și ungurește!.

Maica pretenului nostru ne încărcă cu merinde de tot soiul, ca să avem pe cale până vom ajunge la vr'un sat, căci nimeni n'are așa poftă de mncare ca drumușul.

Cu trei cruci și un Doamne-ajută am plecat. Trică mergea înainte, Sică după el, eu eram înapoi.

Era o drăguță de vreme, de și creștea inima în pept de plăcere.

Cântecul de dimineață a paserilor din codru așa suna de frumos în aerul limpede și liniștit al primăverii. Soarele se ridicase ca de o suliță peste hotar și rașele lui aurii învėliau codrul, plaiul și casele satului într'o lumină minunată. Era o priveliște despre care numai în povești de feți frumoși și cosindene poți ceti.

Fermecați de lucrurile mărețe a mânilor Dumneșeesci, ședeam tăcuți pe călușeii nostri, cari și ei mergeau tăcuți, poate încă și mai tăcuți ca noi. Ajunserăm afară din comună și începurăm a ne sui la deal pe un drum binișor bătut.

Pe deal mergeam tot în pas, pân ce am ajuns și un platon deschis. Mi se urășe de atâta trândăvie în pașii cailor nostri.

— Dăi bătă calului, măi! Haid' facem un galop — dic eu. Și puserăm o dragă de bătaie pe biețele gloabe, că dacă near fi vādut badea George, ce facem cu dobitoacele lui, lă judecată ne ar fi traș, — nu alta. Și fugiau cai nostri de mncău pământul; dar numai până-i nsturam cu băta, ear după aceea nici că le pása. Dar cum să le pase, când badea George altminte, decât în pas, decând e nu i-a mncat.

Și aveau caii nostri ca și alții năravul lor. Adevă: nu-i puteai mâna altminte decât în ordinea

mai sus amintită. În cap să fi tocat pe Marghioala mea (așa am botezat-o), nu-ți mergea înaintea Cocolinei, și nici asta înaintea Dărdalei. Așa s'au trezit biețele, decând poartă merinde pela stâni: Dărdala înainte, Cocolina în urma ei și Marghioala mea la coadă. N'aveai ce să le faci; vorba aceea: năravul din fire n'are lecuire.

Trecurăm preste satal R., ca jidovii prin marea roșie, — mulțămind lui Dumneșeu că nu și-au lăsat biețele noastre dobitoace ciolanele în glodul într'a-devăr diluvial.

N'am avut poftă a ne oprî în sat. De o parte glodul, de alta „vecinica pomenire” a unui biet muritor, ce ne suna la ureche din țintirimul învecinat, tocmai când ne socoteam ce să facem, — mergem mai departe sau rămânem.

Glod, moarte, țintirim, vecinica pomenire!!... Haid, haid să eșim d'aci!... Nu ne oprim până în P. — țisei; și în curēnd ajunsem afară din comună. Pecăt de stranie era comuna, pe atât de minunat era în hotarul ei.

În dreapta noastră se ridicau nește movile stâncoase acoperite cu muschiu verde întunecos, la stânga dealurile cu codri înverziți într'un verde deschis, la poalele lor, între drum și dealuri deci de isvoară cu apă limpede ca diamantul șiruiau pe petricele netede, alcătuid un părăuș, ce aluneca ca un șerpuleț argintiu la vale.

serică în frunte cu amândouă steagurile scolare, cari dau desfășurării conduct un aspect foarte imponent și sărbătoros.

În biserică la ieșirea cu sfințele daruri un pomelnic, carele se părea că nu se mai sfârșește, stoarse din pepturile celor de față câte un oftat plin de pietate, — erau numele fericitorilor decedați, cari și seacă fără nici o cruțare puterile lor atât corporale și materiale cât și spirituale pentru înălțarea și prosperarea institutului nostru de aici. De peatră ar fi trebuit să fie inima aceea, carea să fi rămas nemșcată la aușul unui act ecspiativ ca acesta. — După încheierea sfinte liturgii s'a făcut părăstas pentru sufletele răposaiților înduși în pomelnicul numit; în urma cărui parastas o luarăm cu toți în procesiune spre gimnasiu în ordinea următoare; elevele apoi elevii institutului cu steagurile scoalei, întreg corpul didactic dela numita școală, cinci prapore frumoase ale bisericii sfântului Nicolae, ministranții ceremoniali cu cruci și cu făclii, preoții pontificali, cari au fost: P. protopresb. J. Petric, P. catechet Bartolomeiu Baiulescu și Păr. Vasile Voina, în fine urmă mare mulțime de popor.

Aceasta procesiune în privința numerică încă a fost atât de impunătoare încât cei dintâi erau la școală, ear cei din urmă abia eșau din biserică în distanța cea nu prea mică care desparte biserica de școală. În sala cea mare a edificiului scolar s'a săvârșit sfințirea apei.

Înainte însă de încheierea rituală a sfințirii apei, adecă înainte de cântarea „În Iordan botezându-te tu Doamne“... dl. profesor Andreiu Bărsanu, urcând scările tribunei, rosti o cuvântare pecată de instructivă pe atât și de pătrunzătoare. De aceea nu pot întrelăsa, ca să nu reproduc dintrânsa, a ceea ce am putut prinde în memorie la aușul aceleia.

Tema cuvântării numite a fost: Legătura, ce trebuie să existe între casa părintească și școală. În această temă a tractat mai întâi educațiunea în casa părintească, dîcînd între altele: Acasă și capătă copilul primele impresiuni; dela acestea atărnă tot edificiul educațiunii ulterioare, — a tractat apoi educațiunea din școală și în fine, necesitatea de a sta acestea în completă armonie și nedeslipită legătură una cu alta. Din cele dezvoltate a scos unele concluziuni foarte instructive, cari în resumat sunt următoarele:

1. Un părinte, când își aduce pe fiul seu la școală, să descopere învățătorul fără nici o rezervă toate defectele copilului, căci numai așa poate tracta învățătorul pe copil în modul cel mai rațional, în direcțiunea adevăratei educațiunii. Exemplu: Un bolnav, care nu descopere medicului toate amănuntele boalei sale, cum va putea acela, să-i afle medicamentul adevărat pentru tămăduiri?

2. Tatăl elevului să se pună în legătură cu învățătorul ca să afle purtările fiului seu, ca să se poată îndrepta, ce ar fi de îndreptat; pentru că, negreșit, ceea ce n'a putut face unul, vor putea face doi. Numai testimoniile și conduitele scolare nu sunt de ajuns, pentru de a se convinge părinții despre toate cărările călcate de fiu lor. Dacă nu și vor putea lua părinții informațiunile necesare, verbal, atunci nu rămâne alta decât a și le procura în scris.

3. Autoritatea învățătorilor față de elevi trebuie să fie mai pre sus de toate, deci părinții să nu cătească nici acasă, nici într'alte locuri în fața fiilor lor asupra învățătorilor și cu atât mai puțin să discute și să accentueze defectele lor.

4. Când învață scolarii unele sau altele din obiectele de învățământ, să nu discursagieze pe copil cu observări de felul acestora: „nu scim, la ce mai spargeți capul cu astfel de lucruri!“ „Ce lipsă veți mai avea și de acelea fleacuri?“ și altele ca acestea.

5. Părinții, când își trimet pe copii lor la școală în streinătate, să bage bine de seamă, pe a le cui mâni și-i încredințează, ca să nu se zădărnicească prin lipsa de supraveghere sau prin conducere rea toate stăruințele atât ale părinților cât și ale învățătorilor. Intrând scolarul în nește

societăți rele, îndată se căute nește mijloace de a-l pune sub o inspecțiune adevărată educativă.

În punctul acesta a culminat însemnătatea acestei sărbători. Dea Dău, să prindă rădăcini puternice aceste precepte educative în inimile părinților tinerimei neamului nostru!

După cuvântare se stropiră cei prezenți cu apă sfințită încheindus se ceremonia acestei însemnate și.

O calamitate însă pe lângă toată splendoarea acestei festivități me face ca să nu pot înăduși în peptul meu o nemulțămire, cari se estinde asupra tuturor, cari cercetează frumoasa sală a institutului nostru la astfel de ocaziuni, calamitatea aceea, că nu se poate a se sui public și pe galeria numitei sale sub cuvânt, că ar fi slabă, ca să nu se rupă, astfel în cât sunt siliți oamenii a se îndesui în îngustul spațiu din parter; ceea ce nu poate fi potrivit din nici un punct de vedere. Și oare nu s'ar afla în lumea aceasta nici o modalitate de a se delătura o astfel de calamitate? G.

Rășnov, 24 Septembrie 1884. Dle Redactor! În zilele acestea este foarte împopulat opidul Rășnov. Atâta lume dăscălească ca acuma doară nici odată n'a fost concentrată aici, astfel încât chiar poporului, neobicinuit cu astfel de într'uniri, i pără lucrul acesta cu totul straniu.

Este timpul adunării generale a „Reuniunii învățătorilor români“ din districtul X. al Brașovului. — O petrecere foarte veselă au improvisat cu această ocaziune învățătorii pentru Rășnoveni și pentru oaspeții streini între cari și reverendis. d. protopresbiter al Brașovului I. Petric, redactorul „Gazetei Trans.“ și câțiva profesori dela gimnasiul român din Brașov împreună cu dl. director, ca president al Reuniunii învățătoresci. Voi descrie decursul numitei producțiuni arangiate de corporațiunea învățătorescă, ce a alergat la acest loc din părți îndepărtate.

Cât se atinge de mișcarea internă a Reuniunii învățătoresci precum și de ospitalitatea Rășnovenilor față de învățători, cred, că biroul Reuniunii și va face datoria la timpul seu.

Tînărul și zelosul nostru artist în muzică dl. Iacob Murășan, profesor la gimnasiul român din Brașov, n'a pregetat a se repede pentru ziua de ieri (23 l. c.) până aici de odată cu învățătorii din Brașov, pentru de a arangea în pripă producțiunea musicală numită mai sus. Într'adevăr, cu cât de improvisat a fost arangiamntul acesteia cu atât mai mare impresiune s'a produs în inimile asistenților. Programul a fost următorul: 1. „Sub o culme de cetate“, cor bărbătesc, executat de învățători; 2. „Ciobanul“ de G. Dima solo, executat de dl. inv. Z. Butnar; 3. „Român verde ca stejarul“, cântec din opereta lui Porumbescu. „Craiu nou“, bariton solo cu cor mut, executat de învățători; 4. „Dormi copilă“, solo, executat de Z. Butnar; 5. „Apa trece petrele rămân“ de Milo, solo, executat de Z. Butnar; 6. „O doină“, executată pe clavier de dl. dirigent Iacob Murășan.

Toate piesele au fost executate cu toată precisiunea, încât tot publicul a rămas pe deplin mulțumit; cu deosebire piesa „Român verde ca stejarul“ a plăcut atât de mult încât, ne încetând aplausele, s'a aflat necesitate, ca să se mai execute odată.

După terminarea programului a fost masă comună la care s'au ridicat mai multe toast, dintre cari nu pot lăsa neamintit pe cel înnotat de notarul comunal local Franz Reimesch.

Cu mare insuflețire a rostit acesta toastul seu în limba germană cam de cuprinsul următor: „O mare nedreptate a fost împregiurarea, că au fost subjugăți și apăsați românii, cari se trag din marea ginte romană, — dar și eu me trag din marea ginte germană“ — dîce dînsul. „Cultura însă aduce lumină și lumina libertate.“

Locul era ca „o gură de rai.“ Ne-am pus la popos. Am scos merindele și las că leam vădut de rînd.

După ce zăbovisem ca un $\frac{1}{2}$ de ceas, ne-am căutat ear de drum. Tot la deal și ear la deal, până se ivi în fața noastră ascunsă între munți P., o comună mare, bine organizată cu 2 biserici, o școală capitală cu vr'o 3000 de locuitori români.

Întrebînd de locuința prietenului nostru student B., un băiat ne conduse la el. În curînd toată tinerimea locală fu avisată de sosirea acestor trei oaspeți; și așa pornirăm cu mare alai să vizităm memorabilitățile comunei.

Am cercetat biserica cea veche alcătuită din bărne înegrite de cerneala timpului. O înfășurare sinistră, serioase aveau acele odășii vechi, potire de lemn și icoane din vremurile trecute.

Biserica cea nouă e una dintre cele mai frumoase biserici, ce am vădut prin comune române și cu ferestri înalte, peste cari lumina străbate cu prisosință în internul spațios. Și ce-mi părea cu deosebire bine: icoanele's lucrate de un penel dextru în spirit modern.

Lucru ciudat! Poporul nostru și se nchină mai cu drag acelor schimosuri dela Nicula, decât icoanelor făcute cu un gust oare care estetic. Acele's ortodoxe, — aste li s prea păpîștase. Un bătrîn, ce era cu noi chiar îmi spuse asta despre icoanele bisericii celei noue. Am vrut să l capitez pe

omul meu, dar el clăti numai din cap și pe urmă nu mai voi să creadă, că's dei noi, dîcea că's uniat. L'am lăsat, aducîndu-mi aminte de cuvintele marelui Frideric: „Jeder werde seelig nach seinem Fason.“

Școala e după tipul bisericii; o zidire solidă cu 'ncheperi spațioase de a dragul să șeși în ea.

Am fost deplin mulțumiți de cele ce vădusem.

Era Duminea Tomii. Va să dîcă îndoit prasnîc: sărbătoarea Domnului și memorabila și când a dîs mîntuitorul indoielnicului seu învățăcel Toma: „fericit cel ce va crede și nu va vedea!“

Și fiind dar așa un prasnîc însemnat, după prânș se umplu piața de fete și neveste cari se găteau de joc. Bărbați nu prea puteai vedea. Ficiori's pe vremea aceea la munte, de unde numai pe la sfîtul Petru se 'ntorc. Țigani cântau o horă și romăncuțele cu câți-va ficiori, ce erau pe acasă formară un brîu de cuprindeau jumătate din piață.

Noi ședeam la o masă lungă, pusă în fața jucătorilor și priveam la hora. Vinul curgea, țigani cântau: cheful ajuns la culme. Bătrânii satului ne 'ndemnau, (nu era vreme de 'nbiat) — ne apucarăm și noi la joc și nu ne mai oprirăm, pîn' ce și-a rupt țiganul și ultima strună de mult ce o frecase cu arcușul încovoiat.

Numai sara ne putu risipi pe la ale noastre. Ne-am culcat cu gîndul să ne scuțăm de dimineață și s'o luăm îndărăt spre S.

„Prin cultură a ajuns așa dară și poporul român la libertatea; propagatorii culturai unui popor sînt învățătorii, să trăiască propagatorii culturai poporului român!“ Dintre celelalte toast pronunțate la această petrecere mai cu foc și mai pătrunzător a fost al dlui Dr. Aurel Murășan.

După ridicarea mesei s'a jucat cu multă vioiciune până târziu în noapte, depărtîndu-se toți participanții cu cea mai deplină mulțămire.

Venitul curat al acestei producțiuni a fost de 15 fl. 40 cr. care s'a adăugat la averea Reuniunii învățătoresci. M.

Lupșa, 25 Septembrie 1884. Dnule Redactor! Nu odată foile maghiare au cutezanța de a buciuna în lumea mare, că popoarele de sub coroana sântului Stefan se bucură de o libertate ne mai pomenită.

Pe când ei susțin aceasta în teorie, în practică nu lipsesc de a ne jigui în dezvoltarea noastră națională.

Ne sunt cunoscute ordonanțele în virtutea cărora și dispozițiunile legii cari ne erau în cât-va favorabile sau sistat, numai de dragul exclusivismului maghiar. Această stare de lucruri trebuie să revolve inima ori căruia român, care mai ține cătuși de puțin la naționalitatea sa.

Ca pretutindenea, astfel și în părțile noastre fanatismul nu cunoaște margini.

Bine știind că între comunele de pe Arieș, comuna noastră are puține venituri, s'au aruncat ca leul asupra pradei sale și le-au stors sub un pretext și altul. Se înțelege că la aceasta nu puțin au contribuit și ignoranța oamenilor, precum și semidoctiunii cei atât de periculoși ai comunei noastre.

Începînd de câți va ani domnii dela comitat voină a ridica o școală reală în Turda, pretind o anumită sumă de bani dela fie care comună. De oare-ce și așa comitatul nostru este în majoritate romănesc ar urma, ca limba de propunere să fie cea romănescă. Ne temem însă că vom fi lipsiți chiar și de o catedră pentru limba română bună-oară cum seau întemplat celor din Deva, cari pre lângă toate petițiunile nu au putut ajunge acolo ca să li se sistemizeze un post pentru catedra română.

Dînsii trag banii dela noi pentru a-și ridica institute de cultură, eară din bugetul nostru comunal șterg sumele pentru salarizarea învățătorilor. Aceasta e dreptatea și libertatea ungurească cu care atâta se fălesc șovenisti? Au nu știu dînsii că în lume nimic nu e statornic și că așî mîne pot să aducă împregiurările cu sine, o schimbare radicală a lucrurilor, și atunci și lor li se va măsura, cu aceea măsură cu carea au măsurat și dînsii altora?

Ca să pot fi înțeles de stimatul public voină aduce un cas concret, din care ne putem convinge de simțemntul de dreptate de care sunt predominăți toți maghiarii.

Comuna noastră, carea cu mari sacrificii a ajuns la o stare bunăoară, așa încât astăzi sub o manipulare bună ar putea să meargă departe, în cele din urmă a adus hotărîre în reprezentanța comunală, ca să se dea din aloziul comunal o sumă de bani ca ajutoare la salariile învățătoresci.

Aceste sume înducîndu-se în bugetul comunal au fost respinse dela comitat nu știm din ce motive. Dar ce mai și întrebăm după motive când față cu acestea, interesele maghiare sunt mai pre sus de toate.

Noi suntem de credință, ca cei dela putere, ca partea cea mai însemnată a muncii lor ar trebui să

Însă „homo proponit“!...

Dimineața caii ne erau odihniți, timpul plăcut ca și eri, ear în zarea nu tocmai îndepărtată se vedea sclipind tînicheaua turnurilor din orașelul M.

— Știți ce? să nu mergem încă îndărăt; haid dăm o raită prin orașelul acela, ce se vede aci, și apoi făcînd un incunjur pela prietinel nostru Simion din T. să ne întoarcem la S.

Toți primiră propunerea mea, care se vede că cuprindea în sine dorințele noastre unanime.

Ne luarăm dela casa unde eram adăpostiți călări și pornirăm în sus pe marginea unui rîu ce traversa comuna. Prietinel nostru B. ne petrecea pe jos.

Suindune așa la deal, într'un loc fiind cărarea foarte strîmtă, eram nevoiți a intra în apă. Un bolovan mare ne încheia calea. Eapa ai cu slujba împărătească trecu cu greu peste el, Cocolina asemenea și cădu în genunchiu, ear eu zup în apă. Me ridicai iute 'n picioare: nu-mi era atât de mine, ca de eapă, căci badea Gheorghe ne spuse că de-i stricăm vitele, 40 de fl. plătim dupa fie-care. Me uitai la ea. Nici că-i păsa; ședea în apă ca o rață, și de n'o apucam doi inși trăgîndu-o unul de cap, altul de coadă, nu și s'ar fi mișcat pentru bunul lumii.“

(Va urma.)

aibă, ingrijirea de soartea popoarelor de care ei nici nu visează.

De ce oare nu șterg din buget și suma aceea, carea o cer dela noi pentru scoala proiectată în Turda? Nu e de ajuns că noi nu cerem dela dănișii nici un ajutoriu, știind dela început că zădarnică ar fi încercarea noastră, ei trec chiar și preste aceasta și nu ne permit a ne folosi de proprietatea noastră.

Unde e libertatea, carea din occidentul Europei răsărind se răspândi preste toate țările, și după carea insetară atât de mult toate popoarele? Au perit, s'au stins de pre aceste locuri, unde s'a vărsat mult sânge pentru redobândirea ei. Ar fi timpul ca odată să se ridice vëlul, care acopere ca o ceață situațiunea statului nostru, și Europa se vină la cunoștința lucrurilor de aici. Suntem siguri că atunci toate visurile maghiarilor ar dispărea, ca umbra dinaintea soarelui, și fantasia lor nu s'ar aventura în regiuni așa înalte.

Un bêtân.

Mulțămîta publică.

Pentru loteria arangiată din partea „Reuniunii femeilor române din Sibiu” au mai încurs următoarele obiecte:

Dna Emilia Tilea n. Raț, colectantă; dna Emilia Sasu n. Tilea, 6 servete; Anica Vandor, 1 ștergar; Ana Roman, una merindeață; dșoara Maria Șerban, 1 covor de pat țesetură de casă; Anica Șerban, 1 șorț; dna Aurelia Șerban n. Tilea, una pânzătură; dșoara Cornelia Tilea, materie pentru o sofă, țesetură de casă; Mariska Kalin, una pânzătură; Sofia Raț n. Șerban, una cătrînță; Maria Tiței, una mărindeață; Niță Tiței, una merindeață; Ana Fetean, 1 ștergar; Nonica Bojan, una merindeață; Lina Bojan, una merindeață; dna Maria Moldovan n. Bucșa, una pânzătură de cafea și 6 servete; Ana Mica n. Catona, 2 ștergare; Ioana Moldovan n. Boiu, 1 ștergar; dșoara Eugenia Moldovan, 1 acoperitoriu de lampă; dșoara Cornelia Ciceiu, una mapă de părete, 1 țitoriu de orologiu; dna Carolina Muntean, n. Edle von Dessovici, 1 blid pentru fructe, una tasă pentru bilete ambele din majolica; dna Constanța P. Barcian, una pânzătură pentru masă; dnul George Popescu, 1 ștergar (vël) pentru cap din borangic cu fir; dna Ana Berinde n. Marina, una traistă din lână, 1 șorț italian mic, 1 șorț italian mare, 1 șorț italian brodat pânură din lână pentru 1 cătrînță, toate țesetură proprie; dna Maria Dăn. Foica, una corfiță pentru lucru de mână brodată; dna Zoe N. Dima, colectantă; una plapomă mică croșetată; dna Elena P. Dima, un chamisol brodat; dna Maria Popoa n. Ciurcu, una cămașă bărbătească brodată din borangic; dșoara Elena Orhidean, una corfă de părete; dna Zoe Damian n. Ciurcu, 6 cūțite din cristal cu țitor; dșoara Octavia Rusu, una batistă brodată; dna Ecaterina Pușcariu n. Ciurcu, una corfă de părete din trestie; dna Agnes Dușoiu, 3 filigene; dna Policsena Ilasieviciu, 1 șorț negru brodat; dnul Ioan Dan preot gr. or. colectante: una mesuță de fumat; dna Maria Penciu, una corfiță pentru lucru de mână, 1 țitor de ștergare; dna Anastasia Moldovan, colectantă: una pânzătură cu 6 servete pentru cafea; dșoara Eugenia Grădină, una periniță pentru ace; dșoara Virgilia Lazar, una periniță pentru ace; Floarea Stanca, 1 ștergar. Mariuța Popoviciu, 1 ștergar, țesetură proprie. Marina Vraciu, una cătrînță țesetură proprie. Evuța Savu, 1 fund de perină. Saveta Savu, 1 ștergar. Ana Radu l. Petruț 1 ștergar de culme. Sofia Radu, 1 ștergar. Maria Savu, 1 ștergar. Ana Radu lui Crăciun, 1 fund de perină. Raveca Radu lui Todică, 1 ștergar. Susana Radu 1 vas pentru fragi. Raveca Radu lui Crăciun, 1 fund de perină. Marina Nicula lui Dănilă, 1 ștergar de culme. Ana Radu lui Nicolae, 1 ștergar. Salvina Safta măr. Niță, 1 ștergar. Solomia lui Petru, 1 ștergar. Brândușa Savu lui Ioan, 1 ștergar; dna Otilia Adamoviciu, colectantă: 1 corfiță de catifea, 1 tațietă din lână, mânuși filate; dna Olivia Adamoviciu, 1 garnitură (pânzătură și 6 servete) pentru cafea, 1 păreche jarsiere; dra Aurelia Adamoviciu, periniță de catifea; dra Letița Adamoviciu, 1 bărbuță croșetată; dl Valeriu Adamoviciă, 1 șatulă mică cu acoperiș de scoice; dra Maria Roth, 1 perină de orologiu, un ștergariu de pene; dra Bertha Kristyori, 1 tațietă din lână; dra Ilona Veres, 1 căiță de neglijee; dra Lucreția Lazar, 1 însemnător de cetit; dra Klemsinszky, 1 broșă și 1 pepten; dra Nina Szekely, 1 periniță pentru ace; dra Irma Kertzo, 1 corfiță pentru bilete; dra Francisca Szedik, 1 păreche păpuși brod.; dra Iohanna Srecsi, 3 corfițe și 1 periniță de ace; dna Carolina Comșa, 1 periniță de ace; dra Tecla Comșa, 1 corfiță pentru bilete brod.; dna Anica Hențiu, 2 ștergare; d. Joya Floarea, 1 ștergar; dra Carolina Oncu, 1 ștergar; dra Crisca Floare, 1 ștergar; dra Rosalia Onc, 1 merindeață; dra Patrafina Borza, 1 ștergar; dra Gaffia Anc, 1 ștergae; dra Ileana Hareguș, 1 șter-

gar; dra Reiner Kunigunda, 1 ștergar, merindeață; N. N. 1 ștergar; dra Maria Petruș, 1 merindeață; d. Pascu Banciu, 1 ștergar; d. Nicolau Haida, 1 ștergar; d. Iosif Banciu, 1 merindeață; d. Iov Leseni, 1 merindeață; dna Minerva Lesing, 1 ștergar; dna Maria Dirina, 1 ștergar; dra Olga Poruțiu, 1 săculeț de părete croșetat și montat; dle și dșoare: Istina Bogdan, 1 ștergariu; Maria Moisă, 1 ștergariu; Rusalina Mateș, 1 fund de perină; Lucreța Băcilă, 1 corfă pentru bilete din simburi 1 tasă pentru lampă; Cata Vlad, 1 ștergar; Victoria Crișan, 1 fund de perină croșetat. Floarea Crișan, 1 fund de perină filat. Vêruța Avram, 1 ștergar de culme. Marica Avram, 1 ștergar de culme. Nuța Avram 1 ștergar. Patrafina Stefan, 1 ștergar. Catrina Toma 1 ștergar. Elena Cosma, 1 acoperitor de poame. Veta Iacob, 1 ștergar. Maria Iula, 1 ștergar. Vironica Iula 1 ștergar. Vuța Lapoș, 1 ștergar. Sofia Păcurariu, 1 covor țesut, 1 cătrînță; Eufrosina Perian, 1 ștergar; Stanciu Maria, 1 ștergar; Tina Clesiu, 1 fund de perină; Maria Clesiu, 1 ștergar; Sofia Dregan, 1 ștergar; Anicuța Stega, 1 fund de perină; Victoria Radu, 1 periniță pentru ace; dl Silviu Moldovan, 1 colectiune de minerale; dl Demetriu Moldovan, consilier aulic, 1 colecțiune de minerale, aur, argint, aramă, antimon, plumb. Dna Matilda Popoviciu, 1 taviță pentru bilete din peluche brodată. Carolina I. Ciurcu, 1 album de pele pentru fotografii, 1 album pentru poezii.

Pentru această bunăvoință documentată față de reuniunea noastră comitetul le aduce mulțămîta pe calea aceasta.

Varietăți.

* (Postal). Se deschide concurs pentru postul de magistru postal în Elôpatak.

Condițiuni; Contract de oficial și cautiune 100 fl. Emolumentele: afară de darea anuală pe scosul scaldelor, adecă dela sfêșitul lui Maiu până la 15 Septemvre pe fiecare lună 15 fl. și 4 fl. paușal de cancelarie.

Suplicele se se trimită în termen de trei săptămâni la direcțiunea de postă în Sibiu.

* (Hymen). Dl Avram Pecurariu candidat la preoție din Lancrâm și a serbat Duminica trecută cununia cu domnișoara Eufrosina Măcelariu fca domnului proprietariu din Mercurea Demetriu Măcelariu.

* (Reuniunea femeilor române) pentru înființarea unei scoale de fetițe române în Abrud, a ținut a 2-a adunare generală în 20/8 Septembrie a. c. cu care ocaziune s'au mai înscris de mnumbre ordinare dnele: Veduva protopopeasă Carolina Gall și Iulia Jurcescu, dșoarele Laura Ranta, Nina Șuluț și Elena Lobonț, și dnii Vasile Ranta Buticescu și Romul Furduiu.

În aceeași adunare, revidându-se rațiociniile, s'a constatat, că în decursul anului espirat, adecă dela 20/8 Septembrie 1883 până în 20/8 Septembrie 1884, au încurs la cassa reuniunii 1,232 fl. 27 cr. v. a., și astfel fondul reuniunii până în present a crescut la suma de 4,302 fl. 35 cr. v. a. (patru mii, trei sute doi fl. 35 cr. v. a.)

Progresul acest frumos este a se mulțămî mai ales: institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu, care în adunarea sa generală a votat din cuota de binefaceri 100 fl. v. a., apoi onorabilelor societăți minare: „Concordia”, „Armonia” și „Siuluțiu”, cari încă au dat la fondul reuniunii venitul după câte un băș.

Drept aceea subscrisul comitet profită de ocaziune de a-și exprima de nou în numele reuniunii tuturor dnelor și dnilor, cari au contribuit pentru reuniune, cea mai călduroasă și sinceră mulțămîta și recunoștință pentru generosul sprigin.

Abrud în 6 Octombrie, 1884.

Anna Gall,
președintă.

Alexandru Ciura,
secretariu.

* (Sânțire de biserică). La 7/19 Octombrie a. c. se va sânți noua biserică română gr. cath. în Năsêud. La aceasta ocaziune în numita și la oarele 2 după ameași se va ținea un banchet. Prețul unei cuverte 2 fl.

Sarâ la oarele 8 se va arangia bal. Prețul de intrare 1 fl. dela familie și 80 cr. dela persoană.

Cei ce doresc a participa la banchet, să se însine până la 3/15 Octombrie la comitetu arangiatoriu.

* (Deale economiei). Ni se scrie de pe Arieș: Mersul timpului din acest an care în partea cea mai mare a fost mai mult friguros a avut de rezultat întârzierea economilor nostri în lucrurile lor.

Părțile noastre și de altcum sus situate au de a simți mai tare acest curs nefavorabil al timpului. Fiind-că pre la noi se fac numai sêmănături de primăvară secerișul urmează toamna. În acest an din

motivele indicate holdele cu deosebire cele ce se află pre locurile din apropierea munților nu s'au copt nici până în zilele acestea așa încât oamenii sunt siliți a le tăia verđi. Deși nu se poartă o economie de pământ așa întinsă totuși locuitorii nostri vor fi greu loviți în cazul acela când se va începe eara curênd. Temerea e mare și speranța ni-e pusă numai în bunul Dșeu care toate le poate.

* (Avis celor avari). Un avar, anume Euclio șia ascuns banii sei sub o peatră. Într'acea un om necruțator a ajuns la sapă de lemn și în desperațiunea sa s'a dus să se spânzure într'un arbore. A voit să bată în arbore un cuiu, de care apoi să lege funea. Ca să poată bate cuiu la o înălțime mai mare, a voit să se sue pe o peatră ce să afla în apropiere; când a mișcat peatra dela loc, au vêdut sub ea mulțimea de bani, pe cari i-a și luat fără întârziere și în locul lor a pus funea, de care era să se spânzure și o au acoperit'o cu peatra. Nu mult după aceasta avarul Euclio a venit să-și vadă averea, dar aceasta era înlocuită cu funia, cu care în desperațiunea s'a, s'a și spânzurat.

* Balbina, sfântă vergură curată romană, cu tatăl seu cu tribunul Quirinus și cu familia întreagă a primit creștinismul dela papa Alesandru I pe la anul 119. Balbina avea o umfătură pe grumaz, de care a curat'o papa Alesandru prin aceea, că i-a pus pe gât, la cererea Balbinei, lanțul pe care l purtase el în temniță. Mai târziu au aflat și lanțul pe care-l purtase S. Petru în temniță. Tatăl ei Quirin a murit ca martir, ea a rămas vergură în întreaga ei viață. În Roma încă din vechime s'au sêrbat ziua Sfintei Balbine, astăzi se sêrbează în 31 Martie. Numirea aceasta, de altcum, o au mai multe sînte vergure și martire.

* (Cometă nouă). O cometă nouă, care nu e încă semnalată, a fost de curênd descoperită la Heidelberg de cătră dl Wolff.

Ea n'a fost semnalată decât după câte-va zile la Paris, de unde n'a putut fi vêdută de cât la 24 Septemvre. Această cometă are strălucirea unei stele de mărimea a zecea; ea are un simbur și o coadă foarte frumoasă și pronunțată. În acest moment se află la 21° 20 m. de ascensie în dreapta și 20° de declinație nordică. Ea merge cu repedițiune spre sud cu iuțeală de jumătate de grad pe di și crește încet, în strălucire. Nu sunt încă date suficiente pentru a se afirma dacă această cometă va fi vizibilă cu ochiul liber. Lucrul nu poate fi socotit nici teoreticesce nici cu aproximație. Elementele necesare calculului orbitei nu sunt suficiente pentru ca să poată fi fixată cu precizie. Dar soluția e apropiată.

* (Bibliografie). Nr. 38 anul XX al jurnalului „Familia” a apărut cu următorul cuprins:

„Progresul nostru cultural” (discurs prezidențial, la deschiderea adunării generale a societății pentru fondul de teatru român, în Arad la 27 Septemvre n. 1884), de Iosif Vulcan. „Inima” (poesie) de Ioan N. Roman. „Făclia” (novelă din popor) de Teochar Alecsi. „Șirele de Șirețel.” „Doine și hore din Ardeal” de I. Dologa. „Salon.” „Ordalie în evul de mijloc” (cu o ilustrațiune). „Literatură și arte”. „Ce e nou?” „Higienă.” „Logograf.” Posta Redacțiunii.

„Amicul Familiei” nrul 17 anul VIII. a apărut cu următorul cuprins: „Cășătoria” studiu social de Eufrosina G. Stoenescu. „Unde mergi frumoasa mea” poesie de G. Sima. „Luculus” novelă de Lucreția C. Olariu. „Renascerea limbei românești în vorbire și scriere” (urmare) de Dr. Gregoriu Silași. „Sonet” de I. N. Macavei. „Diverse”, și 2 ilustrațiuni.

Nrul 18 cuprinde: „Un amor vechiu și altul nou” scenă în versuri (fine) de G. Sima. „Luculus” (urmare) „Madona sicstinică de Rafael” (cu o ilustrațiune) „Ei” „Me întrebă” poesii. „O lipsă simțită” de I. Sonea. „Corespondință”. „Diverse”.

„Convorbiri literare” nrul 6 anul XVIII. Sumariu „Valachia în 1848” de Ubicini (Scrisoarea I). „Don Chigot” de St. G. Vêrgotici. „Studiu asupra românilor realist din zilele noastre” de Al. Gr. Suțu; „Magali”, „Cântece de Harem” poesii de Oscanio. Notiță bibliografică. „Erată.”

Posta redacțiunii.

Domnului A. P. în Liobotin.

Nu Dta vei fi cel de pe urmă păcălit Nouș nu ne este cunoscut diariul „Amicul Familiei” în Graz, am vêdut însă că și alții se plâng prin diare contra firmei Paul Cislar că ea a primit prenumerațiunea, și diariul nu l'a trimis.

Mai reclamă încă odată, avênd în vedere principiul evangelic: „Mai fericit lucru este a da, decât a lua.”

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 Octomvre n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta ung. de hârtie.	88.80	88.80
Galbin	5.77	5.76
Napoleon	9.68	9.67
London (pe poșta de trei luni)	121.85	121.80

Nr. 3335. Plen.

[876] 4-6

CONCURS

pentru stipendii și ajutoare din
fundațiunea Andronic.

Din *fundațiunea Andronic* sunt de a se conferi pe anul 1885 următoarele stipendii și ajutoare:

a) **una sută** de stipendii și ajutoare de câte 30 fl. pentru tineri, cari au intențiunea de a se aplica ca noviți la meserie și industrie, apoi pentru învățacei aplicați deja la meserie și industrie, și în fine pentru învățacei, cari au devenit sodali (calfe) în anul curent 1884;

b) **unsprezece ajutoare** și anume: **cinci** câte de 100 fl., **patru** câte de 150 fl. și **două** câte de 200 fl. pentru sodali (calfe), cari sunt în condițiunile recerute de a se face măestri;

c) **două stipendii** de călătorie, și anume: **unul** de 200 fl., **ear altul** de 300 fl. pentru sodali (calfe), cari voesc a călători afară din patriă, pentru a se perfecționa în meseria sau industria lor.

Toți cari voesc a concurge la aceste stipendii și ajutoare trebuie să dovedească:

a) prin atestat dela oficiul parochial concernent, că sunt români greco-orientali din Transilvania;

b) prin atestatul oficiului comunal, starea averii proprii și a părinților;

c) prin atestatul oficiului parochial, la care aparține concurentul sau familia concurentului, dacă trăesc părinții, câți copii minoreni sunt, câți din acestia umblă la școală?

În special **tinerii**, cari au **intențiunea** de a se aplica ca noviți la meserie și concurg la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale indicate mai sus trebuie să mai intrunească următoarele condițiuni:

1. Se nu fie mai tineri de cât de 12 ani;

2. Se fie absolvat cu succes bun cel puțin școala elementară (atestatele școlastice);

3. Se fie încheiat contract cu maestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea ce se va dovedi prin așternerea contractului.

Învățaceii aplicați deja la meserie sau industrie, cari concurg la stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generali, trebuie să mai intrunească următoarele condițiuni:

1. Se fie angajați la vre-un maestru cu contract, care să se alăture la cerere.

2. Să aibă purtare bună dovedită cu atestat dela maestrului, la cari au fost și sunt aplicați.

Sodalii, cari concurg la ajutoriu câte de 30 fl., afară de recerințele generale trebuie să intrunească următoarele condițiuni:

1. Să fie devenit în anul 1884 sodal (certificatul de sodal).

2. Să aibă atestat dela maestrului despre purtarea bună. Se producă și alte documente recomandatoare; precum d. e. dacă sunt membri ai vreunei reuniuni de sodali (certificat dela presidentul reuniunii respective).

Sodalii, cari concurg la ajutoriu câte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl., pentru a se putea face măestri, au să intrunească afară de recerințele generale încă următoarele condițiuni:

1. Se fie declarați în regulă sodali (certificatul de sodal).

2. Să fie lucrat cel puțin 3 ani ca sodali (certificate dela maestrului).

În cerere se arete anume: unde voesc a se aședa ca maestrului și ce fel de mijloace bănești mai au, asemenea să producă și alte documente

mcomandatoare, pecum d. e. că sunt reembră ai vre-unei reuniuni de sodali (certificat dela presidentul reuniunii respective).

Sodalii, cari concurg la vre un stipendiu de călătorie câte de 200 fl. sau 300 fl., afară de recerințele generale, au să mai intrunească următoarele condițiuni:

1. Se fie absolvat cel puțin 4 clase gimnasiale sau reale (atestată de școală).

2. Să fie declarați în regulă sodali (certificatul de sodal).

3. Să fie lucrat cel puțin trei ani ca sodal (certificate dela maestrului). Concurenții la aceste stipendii de călătorie au să arete în cererile lor, în ce limbi știu vorbi și scrie, și care este planul detaiat al călătoriei lor.

Dela toți concurenții de ori ce categorie să recere, ca cererile lor să fie scrise și subscrise cu mâna lor proprie și adresate consistoriului arhidieceșan gr. or. din Sibiu, și se între aici cel mult până la **1 Decembrie a. c. stilul vechiu**.

Cererile sosite după terminul defipt și cele ce nu vor fi instruite precum să recere mai sus, nu se vor lua în considerare.

Dat din ședința plenară a consistoriului arhidieceșan ținută în Sibiu, 14 August, 1884.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop.

Nr. 343.

[890] 3-3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Lăturenii protopresbiteratului Lupșei, pentru reintregirea acesteia se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima aparițiune în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt:

Dela 125 case, câte o jumătate ferdelă de bucate, câte o Ți de lucru, folosirea cimiterului și venitele stolari obicinuite.

Doritorii de a competa la acest post au de a-și așterne petițiunile instruite în sensul Statutului organic și a Regulamentului pentru parochii din 1878 în terminul prefipt la acest oficiu.

Ofenbaia, în 3 Septembrie, 1884.

Pentru comitetul parochial:

Ioan Danciu,
protopresbiter.

Nr. 264.

[902] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala gr. or. „Șinca nouă” din protopresbiteratul Făgărașului se escrie concurs cu termen până la 7 Octombrie a. c.

Salariul anual împreunat cu acest post este 200 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post vor avea a așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigoare până la terminul sus arătat subscrizului oficiu protopresbiteral.

Făgăraș, 20 Septembrie 1884.

Oficiul protopresbiteral al tractului Făgărașului în conștelegere cu comitetul parochial.

Petru Popescu,
protopresb.

Nr. 366.

[899] 3-3

CONCURS.

Spre întregirea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Vama-Buzeului, cu care post este împreunat și cantoratul, peste tot cu salariu de 200 fl., cuatir și lemne de foc, se escrie concurs cu termen până la 7 Octombrie st. v. în care Ți va fi și alegerea.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne suplicele lor instruite în

sensul prescriptelor legii până la terminul sus indicat, având a documenta că știu cântările bisericesti, și a propune și limba maghiară.

Vama-Buzeului în 16 Septembrie 1884.

În conștelegere cu comitetul parochial:

Spiridon Damian,
adm. pprebs.

Nr. 2123.

[904] 1-3

Publicațiune.

Duminecă în 26 Octombrie a. c. se va esarênda dreptul de cărciumărit în comuna **Tilișca** pe timp de **trei ani** și anume: din **1 Ianuarie 1885** până în **31 Decembrie 1887**, prin licitațiune publică în cancelaria comunei Tilișca.

Licitațiunea se va începe la 2 oare după ameați.

Prețul strigărei este **1851 fl. 50 cr. pe an**.

Vadiul va fi de **10%**. Oferte corespunzătoare prescrișelor se primesc la primăria comunală în Tilișca numai până în **25 Octombrie seara la 6 oare**.

Condițiunile detaiate se pot afla la subscrizul precum și la primăria comunală din Tilișca.

Săliște în 7 Octombrie, 1884.

Pretorele cercuale.

Nr. 4737 civ. 1884.

[903] 2-3

Publicațiune.

Tribunalul din Elisabetopole aduce la cunoscința publică, că terminul de pertractare pentru concessibilitatea comasării hotarului comunei **Bernád** s'a statorit pe **Țiua de 26 Novembre 1884 st. n. dimineața la 9 oare** în comuna **Bernád** la locuința judeului comunal, la care pertractare prin aceasta se citează toți posesorii comunei cu aceea, că cei nepreșenți se vor considera ca invoși cu comasarea, — și că esemplariul I. al cererei îl pot privi la numitul tribunal.

Pertractarea o va ținea judele reg. Nicolau Székely.

Din ședința tribunalului reg. al Elisabetopolei, ținută la 29 Septembrie 1884.

Nagy Lajos,
președinte.

Butak,
notariu.

Nr. 3169 civ. 1884.

[900] 3-3

Publicațiune.

Pentru a se putea face preparativele în obiectul segregărei și a limitărei pășunțului în **Chirileu**, și anume pentru ordi-

narea reprezentațiunei, alegerea ingineriului și facerea preliminarului de spese, se statorosește Ți de pertractare pe **22 Novembrie, 1884**, dimineața la 9 oare în comuna **Chirileu**. La aceasta se provoacă a se prezenta cei interesați, cu observarea, că reprezentați lor nu va împedeca pertractarea.

Elisabetopole, 30 Septembrie, 1884.

În numele tribunalului:

Székely Miklós,
jude esmis.

Infallibil.

Retrimitem banii
primiți tuturor acelor,
cari nu va avê
efect

„Roborantium“

(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpățina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încăruntire.

După întrebuițare mai deasă garantăm succesul. Expediția în sticle originale cu **fl. 1.50**, la sticle de probă **fl. 1** prin J. Grolich în Brünn.

„Roborantium” s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia F. A. Reissenberger. Bistrița: Fried. D. Herberth, farmacist. Cluș: Nicolau Székely, farmacist. Feldioara: Wilhelm Schneider, farmacist. Aiud: Iosef Oberth, farmacist. Praid: A. Weber, farmacist. Székely-Kercsztur Fr. Ios. Jaeger, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé” alife orientale pentru frumoșii, pentru frumose și albe la trup, depărtează petele de piele și de vârsat. — Prețul 85 cr. [713] 27

„Bonquet du Serail de Grolich.”

parfum de basmauă pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun. Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuița și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.

Neîncungiurat de lipsă la economia de vite.

Pravuri de Transilvania pentru cai și vite cornute.

Pregătite din cele mai aprobate mijloace de casă, corespunzătoare relațiunilor noastre economice și pusețiunei țerei noastre, cari atât ca mijloc de cură, cât și ca mijloc preservativ nu ar trebui să lipsească la nici un econom adevărat.

Pentru cai.

Contra ciumei, șoreceilor și altor boale periculoase, precum: catarhooa organelor de respirațiune, catarhooa de stomach, nemistuire, colică, tusă, marasma (Abmagerung) preste tot, contra celor mai decide toare boale; mai departe servesc pravurile acestea la cal spre crescerea frumoasă și-l susțin sănătos și înfocat.

Pentru vite cornute.

Contra deosebitelor aprinderi și alte boale, precum: flatulentia și colică, mai departe la vaci, dacă dau lapte puțin și slab, contra marasmei (Abmagerung) contra apetitului perdut și cu deosebire la vitele de îngrășat.

1 pac. à ¼ Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à ½ Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru oi.

Un obiect neapărat de lipsă în economia rațională de oi, preparat din cele mai aprobate și practice mijloace de casă, cel mai bun mijloc de cură și preservativ contra boalelor epidemice, cari domnesc mai adese ori, precum: Genuriu vermale de plămênă (Lungenwurm), călbează, cloroșea (Anaemie Bleichsucht), tusă, diarhooa, bubat (vârsat) mai departe restitue apetitul perdut și vindecă toate boalele de stomach și a organelor din lăuntru ș. a. m.

1 pac. à ¼ Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à ½ Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru râmători.

Cel mai aprobat mijloc de cură pentru râmători. Curează diarhooa, colica, branca, precum și felurite aprinderi. — E de mare folos și pentru râmătorii de îngrășat, fiind-că face apetit și tot odată și îngrășat.

1 pac. à ¼ Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à ½ Kilo 60 cr. v. a.

[708] 8-10

Depositul principal de expedițiune la

Albert Wachsmann,

apotecar în Borgo-Brund. (Transilvania).

Mai departe în deposit: în Sibiu, Cluș, Alba-Iulia și Sighișoara la J. B. Misselbacher sen., în Bistrița la A. Kollmann, în Deva la Apotecar Josef Fr. Nadasch.